

نەزەم و مەترسی ... عەزیز رەئوف

ماوهیهکه ئەزموونی کوردی له کوردستانی عێراق کهوتۆته بهر مەترسی لێدانی ئۆپراسۆنی تورکهکانهوه. هەر چهنده ئەمه یهکهمجار نیه لهماوهی 16 سالی رابردووی دهسهلاتی کوردیدا که ئەزمونهکهمان دهکهوێته بهردهم ههپهشی دهولەتانی دراوسیوه، بهلام ناتوانین ئەوه بشارینهوه که هیچ کاتیگ بارتەقای ئیستا ئەزموونی ئیمه نهکهوتۆته بهردهم مەترسیهوه.

مەترسی ئەزموونی ئیمه بهر له هەر شت پهیوهندی به کهمایهتی "minority" ئیمهوه ههیه لهنیوگهلان و ولاتی ناچهکهدا. کهمایهتیوونمان خهسلهتیکه که ههمیشه باجهکهیمان داوه و پێدهچیت ئەم جارەش باجهکهی بدەین. مەترسی دۆراندنی ئەزموونی ئیمه چهنده پهیوهندی به کهمایهتیمانهوه ههیه هیندهش پهیوهندی به ناجیگری سیاسەتی زلهیزهکانی جیهانهوه ههیه بهرامبهر به دۆزی کورد. ئیمه چهنده مەترسیمان لهوه ههیه که ناتوانین به چهک شەری سوپایهکی زلهیزی وهک تورکیا بکهین هیندهش قهلهقین بهوهی که ئەم جارەش وهک چهندین جاری تر ئەزموونی ئیمه بکهوێته بهردهم سیاسەتی زلهیزهکان و کورد بکهنه کارتییکی رێکهوتنی ولاتی دراوسی، وهک

ئەزموونی سالی 1975 که ئەمریکا پشتی کرده کوردهکان و بهمش ئەو ئەزموونهی که کوردهکان له بهیانی 11ی ئازاری 1970دا بهدهستی هیئا، لهماوهی چهندرۆژییکدا لهناوچوو. که دهلیم ئەزموونی کوردی له ههڕیمی کوردستان له مەترسیدایه، مەبهستمه ئەوه بلیم که تورکیا داوای سههرکردهکانی کوردستانی عێراق دهکات، ئەو سههرکردهیهی که دوور و نزیک پهیوهنیان به پهکهکهوه نیه. نیهتی تورک ئەمجاره و ئاگارداربوونی ئەمریکیهکان له زۆریک له ئۆپراسیۆن و جموجولهلهکان و رهوابوونی داواکاریهکانی تورک لای ئەمریکیهکان، ئەو زهنگه ترسناکانه که سیاسهتکارانی کورد کهم تا زۆر پێویسته ههلوێستهی لهسهه بکهن.

له ئەجیندای تورکهکاندا زیاد له پرۆژهیهک ههیه. ئۆپراسیۆنی ئەمجارهیان تهنها بۆچوونی سوپای تورکیا نیه. پههلهمان که خهک ههلیبژاردوون دهنگیان به ئۆپراسیۆن داوه. ئەوهی لهسهه ئاستی تورکیادا بهدی دهکریت، زمانی میدیای تورکییه سهبارت به کوردستانی عێراق و ئەزموونهکهمان. ئەوهی بۆ چرکهساتیگ میدیای تورکی و رۆژنامهو سایهکانیان بخوینیتهوه ههست بهو راستیه دهکات که ئەم میدیایه تهواو بۆچوونی لهگهڵ سوپا و سیاسهتهدارانێ ئەو ولاتهدايه. میدیایهک شکانبهین له ناچهکهدا بارتەقای میدیای تورکی لهبهرزهوهندی دهسهلات و سوپای ئەو ولاتهدا خرابیته گهڕ. نوسهراخی تورک "ئیسماعیل بیشکچی و ههندیکی تریانی لیدهرچی" بۆچوونیان بهرامبهر به سههرکردایهتی سیاسی کوردستان و دهسهلاتی کوردستانی باشور هیچ جیاوازیهکی نیه له بۆچوونی جهنهرالهکان. ئەمه بهو مانایه نیه که بیهوی بۆچوونی کورد بهرامبهر به تورکهکان بوروژینم، نهخیر، ئەوه راستیهکه و هههرکهسیگ دهیهویت بهو راستیه ئاشنا بیت با چاویک به سایته تورکیهکاندا بگپیت و بۆچوونی نوسهراخی تورکی بۆ دهههکهویت.

www.kurdistan.net.org

به‌کاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا 14-11-2007 22:15

که ده‌لێم ئەزموونی ئیমে له‌به‌رده‌م مه‌ترسیدایه، مه‌به‌ستم ته‌نها ئۆپراسیۆنی تورکه‌کان نیه بۆسه‌ر هه‌ریمی کوردستان، به‌لکو گه‌ره‌کمه ئه‌وه بلێم که نیه‌تی ده‌وله‌تانی دراوسیی وه‌ک و ئییران و سوریا و برا عه‌ره‌به‌کانمان له ناوه‌راست و باشوری عیراق نیه‌تیکه که ته‌واو شایه‌نی گومانه. وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی ئییران داوا ده‌کات که ماده‌ی 140ی تاییه‌ت به ئاسایکردنه‌وه‌ی که‌رکوک بۆ دوو ساڵی تر دوا بخرییت. ئەمه‌ش خۆیله‌خۆیدا به‌و مانایه دیت که ئییران ترسی هه‌یه که شاری که‌رکوک ده‌وله‌مه‌ند به نه‌وت بگه‌رپێته‌وه سه‌ر هه‌ریمی کوردستان و کورده‌کان له باکوری عیراق ده‌سه‌لاتیکی سه‌ربه‌خۆ رابگه‌یه‌نن. ئەگینا جیبه‌جیکردن یان نه‌کردنی ماده‌یه‌کی ده‌ستوری هه‌میشه‌یی عیراق چ په‌یوه‌ندیه‌کی به ئییرانه‌وه هه‌یه، له کاتی‌دا کیشی که‌رکوک کیشیه‌کی ناوخۆیی عیراقه؟

سوریا و سه‌رکردایه‌تیه‌که‌ی به‌ی ئاشکرا نایشاریته‌وه که له‌گه‌ڵ ئۆپراسیۆنی سه‌ربازیدایه بۆسه‌ر هه‌ریمی کوردستان و ته‌نانه‌ت له قسه‌کانی به‌شار ئه‌سه‌ددا ئه‌و نیه‌ته ناشاردیته‌وه و پشتیوانی خۆی بۆ سه‌رکردایه‌تی تورک ده‌رده‌بپێت.

سه‌رباری ئه‌م هه‌ره‌شه و نیه‌ته ناتهن‌دروستانه‌ی ده‌وله‌تانی دراوسی، که‌چی عه‌ره‌به‌کانمان له باشور و ناوه‌راستی عیراق هه‌لۆیستیک ده‌رنابرن و نیگه‌ران نین له ده‌ستوه‌ردانه خاکی کوردستانی عیراقه‌وه و تا ئیستاش هه‌یچ گروپ و هه‌یزیکێ عیراقی جگه له کورده‌کان شکانه‌ین که هه‌لۆیستیکێ توند ده‌ربپن به‌رامبه‌ر به هه‌ر مه‌ترسیه‌ک که خاکی کوردستانی عیراق بگه‌رپێته‌وه.

به‌هه‌ر حال، ئیستا و له‌م ئان و ساته‌دا ئەزموونی ئیمه له‌به‌رده‌م هه‌ره‌شه و مه‌ترسی زله‌یزه‌کانی ناوچه‌که‌دایه. سه‌رکردایه‌تی سیاسی له به‌غدا به‌ر له هه‌ر شت ده‌بیته هه‌ولێ ئه‌وه بدات که ئەزموونی کوردی و پێشیلکردنی خاکی کوردستانی عیراق له‌لایه‌ن تورکه‌کانه‌وه به پێشیلکردنیکی خاکی عیراق له‌قه‌له‌م بدات و بۆچوونی سه‌رکردایه‌تی سیاسی عه‌ره‌ب بگۆرپیت به‌رامبه‌ر به ئەزموونی هه‌ریمی کوردستان، که ئەزموونیکی بۆ چرکه‌ساتیکیش نه‌یویستوه له عیراق جودا بیته‌وه. مادام له عیراق جودانابینه‌وه و خۆمان به به‌شیک له خاکی عیراق ده‌زانین، که‌واته ده‌بیته هه‌ر مه‌ترسیه‌ک ئەزمونه‌که‌مان بگه‌رپێته‌وه، ده‌بیته عیراقیه‌کان به گشتی به‌رپرسیار بن لێی. ئەگینا ترسناکه هه‌یزگه‌لی ناوچه‌که به‌هه‌رچاوی په‌رله‌مانی عیراق و کوردستانه‌وه بیته ناو خاکی عیراقه‌وه و قه‌له‌ق نه‌بین به‌وه‌ی که ئەزموونه‌که‌مان له‌به‌رده‌م مه‌ترسی دۆران یاخود تیکشکاندایه.

Azizrauf2003@yahoo.com